

Erhan Özmen
Başkan, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu
“Buğday, Un, İklim Değişikliği ve Yeni Trendler”
Kongre ve Sergisi
8 Mart 2013, Susesi Otel, Belek, Antalya

Sayın Genel Müdürlerim, Rusya Saratov Bölgesi Tarım Bakanı, ABD Buğday Birliği Başkanı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkan Vekili, Değerli katılımcılar ve misafirlerimiz, Yine, yeni bir kongrede bir araya gelmekten duyduğum memnuniyeti ve mutluluğu sizlerle paylaşarak konuşmama başlamak istiyorum.

Günümüz global dünyasında bilgi teknolojisi, nüfus artışı, tüketici tercihleri, beslenme alışkanlıkları ve yeni diyet yöntemleri, iletişimdeki ilerlemeler ve ekonomik faaliyetlerin ulusal sınır tanımadan gerçekleşmesi, ülkeleri, sektörleri, şirketleri ve bireyleri akla gelebilecek her konuda dünyanın her yerinden, her türlü riske ve rekabete açık hale getirmiştir.

Bu belirsizliklere karşı, **ülkemiz tarım politikası hedeflerine sektörümüzü ilgilendiren çerçevede bakacak olursak;** bitkisel ve hayvansal üretimde verim ve kaliteyi artırmak, **iç ve dış pazarın talep ettiği yeni çeşit ve tür ve teknolojileri geliştirmek,** hasat sonrası miktar ve kalite kayıplarını azaltmak, **gıda güvenilirliğini sağlayacak metod ve teknolojiler geliştirmek,** doğal kaynakları korumak ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, **bitki ve hayvan sağlığını koruyacak yöntem, teknik ve teknolojiler geliştirmek,** fiziki ve beşeri kapasiteyi geliştirmek ve tarımda bilgi teknolojilerinin kullanılmasını sağlamak, **iklim değişikliğine karşı alternatif üretim tekniklerini geliştirmek ve enerji kaynaklarını çeşitlendirme,** enerjide dışa bağımlılıktan kurtulabilme stratejisi çerçevesinde yenilenebilir enerji kaynakları üretimini özellikle enerji bitkileri tarımı ve biyoyakıtları geliştirmek, gibi başlıklarla özetlemek istedim.

Hammaddemiz olan “Buğday”a yönelik üretim, tüketim ve stok bilgilerinin; artık dünya ülkelerinin ekim alanları, verim, sulama, destekleme politikalarına göre tespit edilip analiz edildiği süreçlerden her geçen gün uzaklaşıyoruz. Dünya tahıl üretimi,

tüketimi ve ticareti artık arz ve talep koşullarının yanısıra-İklim Değişikliği ve Enerji Tarımı-‘na bakmaksızın bir anlam ifade etmeyecektir.

İklim değişikliklerinin sonuçlarına hazır olunması ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi için iklimde gözlenen değişikliklerinin ve eğilimlerin gelecekte nasıl olacağını tahmin edilmesi yönünde küresel projeksiyon ve senaryolar, uluslararası kuruluş ve üniversitelerde yapılmakta ve gelişmiş ülkelerde bu senaryoların sonuçlarına göre eylem planları ile kamuoyu bilgilendirilmektedir.

Bu konuda ülkemizde gerek kamu sektöründe gerekse üniversiteler ve araştırma kurumlarında bazı çalışmalar yapılsa da, raporlar yazılsa da bu konunun öneminin doğrudan kavranmasına yeterince katkı yapacak iklim değişikliğine uyum politikalarını yeniden gözden geçirme ve düzenleme ihtiyacı içinde olduğumuzu düşünüyoruz.

Günümüzde, enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji kaynakları özellikle dış ticaret veya cari açık problemiyle sorun yaşayan bizim gibi gelişmekte olan ülkeler için büyük önem taşımaktadır. Geleneksel olarak bilinen ve yaygın kullanımdaki enerji kaynaklarının yok olma riskinin arttığı bir sürecin başlangıcındayız. Gelişmiş ülkeler enerji çeşitliliğini artırmakta, yaymakta ve alternatif arayışlarını sürdürmektedir.

Değerli katılımcılar ;

Biyo-ön eki olan sözcükler artık günümüzde her alanda yer almaya aday gözüküyor. Biyoekonomi başlığı altında toplanan yeni endüstriyel yapı, dünyanın 21. yüzyılda ayakta kalabilmesi için stratejik öneme sahip olacağına benzemektedir. OECD tarafından 2030 yılı için hazırlanan “Biyoekonomi Raporu”na göre etki potansiyeli en yüksek üç sektör arasında “Tarım” sektörü de yer almaktadır. Rapora göre, biyo- teknoloji tarım sektöründe sürdürülebilir üretime ve yenilikçi ürünlerin geliştirilmesine son 20 yıl içinde çok ciddi katkılar sağlamış durumdadır.

Bizim mevzuatımızda, **biyokütle sınıflaması**; biyodizel, biyoetanol ve biyogazı kapsamaktadır. Benzine ve motorine yerli tarıma dayalı biyoyakıt katılmasını zorunlu kılan tebliğe göre içinde bulunduğumuz yılbaşından itibaren benzine %2 biyoetanol, gelecek yıldan itibaren de motorine %1 biyodizel katılması kararlaştırılmıştır. **Bu karar**, kimisine göre

erken kimisine göre de gecikmiş olarak alınmış olsa da, **biz bunun** hem tarım ve enerji sektörü hem de milli ekonomimiz için çok önemli olduğunu düşünmekteyiz. Bu durum; kongremize başlık olmasının bir gereği olarak da, önümüzdeki yıllara yönelik öncelikle yeterli üretimin oluşması için etkin tarım politikalarına ihtiyaç gösterecektir.

Son yıllarda, fiyat artışlarının beklenenin üzerinde yaşandığı tahıllara bakacak olursak bunların çoğunun enerji olarak kullanılmaya başlanan ürünler olduğunu gözlemliyoruz. **Bunun ötesinde biyoyakıtların;** bazı ürünlerde yerli üretimi ile kendi kendine yeterli olmaya çalışan ya da yerli üretimi kısıtlı olup, ithal edilen ürünlerden elde edilebilmesi tahıl piyasalarında ciddi oynaklıklara yol açabilmektedir. Bu da, zaman zaman hepimizin tanık olduğu gibi **gerek mevcut kaynakların arz-talep dengesizliği** gerekse iklim değişikliği ve beklentilerden kaynaklı ciddi spekülasyonlarla sonuçlanabilmektedir.

Türkiye, olarak gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan fakat verimli ve kullanılabilir enerji kaynakları konusunda yetersizlikleri olan bir ülkeyiz. Bu bağlamda, hammaddesi tarıma dayalı biyoetanol ve biyodizel üretiminde öyle planlı bir yapılanma gerçekleştirilebilmeliyiz ki enerjide dışa bağımlılığın azaltılmasında **yani, 2012 yılı için ödediğimiz 67 milyar dolar gibi müthiş bir rakamın azaltılmasına yönelik** destek sağlaması amacı ile enerji çeşitliliğinin artırılması ve güvencesinde mevcut tarım potansiyeline mutlaka ivme kazandırabilmeliyiz.

Bu çerçevede; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanımızın daha önce kamuoyuyla paylaştığı görüşleri ve TAGEM'in araştırmaları ve hedeflerinin doğru, sağduyulu ve cesaret verici olduğunu düşünmekteyiz. Bu hedeflere göre, birinci önceliğimizin insanımızın gıda güvenliğinin sağlanması, **ikinci önceliğimizin ise üretim teknolojileri ile biyoenerji elde edilmesidir.** 2013 yılında tarımsal destek miktarının %25 artışla 9 milyar TL'nin üzerine çıkması da, Avrupa'da birinci sırada ve Dünya'da 8. büyük tarım ekonomisi olmasının getirdiği önemli bir politika uygulamasıdır. **Çok başarılı olmasını bekliyoruz.** Bu çabaların, diğer ilgili kurumlar ve üniversitelerle birlikte geliştirilmesinin, 10. Kalkınma Planı hazırlıklarının devam ettiği şu günlerde orta-uzun vadeli programlarda bu politikalara öncelik verilerek, kaynak tahsisi yapılmasının önemini vurgulamak gerektiğini ifade etmek isterim.

Değerli katılımcılar ;

Dünyada 2012 yılında; 2007 ve 2010 yıllarında yaşananlara benzer şekilde, Haziran ayının 2'inci yarısından itibaren, üretim düşüklüğüne bağlı olarak **%30'lara varan fiyat arışları** meydana gelmiştir.

Ülkemizde ise aynı dönemde; **TMO'nun, zamanında ve yerinde** yaptığı piyasa müdahalesi ile rahat sayılabilecek bir sezonu daha hep birlikte yaşıyoruz.

Sektörümüzün çatı kuruluşu TUSAF olarak bütün kurum ve kuruluşlarla olduğu gibi gerek Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve TMO gerekse Ekonomi Bakanlığı ile de çok yakın bir diyalog içerisinde olduğumuzu bir kez daha ifade etmek isterim.

Önümüzdeki günlerde Ülkemizde buğday ithalatına yasak getirilmesi gibi bir durum söz konusu değildir. Ülkemiz bu yasaklı dönemleri artık çok gerilerde bırakmış, buğday ithalatı konusunda bu yasaklı dönem de 2009 yılında kapanmıştır. Un ihracatımız için, ihracatını müteakip buğday ithalatı yılın 12 ayı açıktır ve açık kalmaya da devam edecektir. İsteyen yurt dışından ithal eder, isteyen gider TMO'dan alır.

Bu bilgiler ışığında, tahmin ve beklentilerin oluşturulmasında güçlükler dikkate alındığında kongrede bütün oturumlarımızın, çok renkli ve yoğun geçeceği kanaatindeyim. Dünya ve Türkiye ekonomisi, **buğday ve diğer tahıllar ilişkisi**, uluslararası hububat piyasaları, **buğday alım sistemimiz ve üretimi**, Karadeniz bölgesi ülkeleri, **Amerika buğday piyasası**, dünya borsalarının durumu ile Türkiye buğday politikalarını tekrar gözden geçirme ve değerlendirme imkanı bulacağız. **Yine seçkin konuklarla**, sanayicilerimizin 2013/2014sezonu **üretim ve fiyat beklentileri** ile alakalı bir kanaat oluşturabileceklerini düşünüyorum..

Sayın Bakanımızın geçen sene burada, bize, un ihracatına ilişkin olarak gösterdiği hedef ve gerçekleştirmelere kısaca değinmek istiyorum.. Hedefimiz, 2 M/T miktar ve 1 milyar Dolar idi, ancak, Endonezya'nın 5 Aralık 2012 tarihinde, 200 gün olarak aldığı koruma önlemi bu hedefe ulaşmamızı döviz girdisi olarak engellemiş ve **2012 yılını 2,000 M/T un ihracatı ve 850 Milyon Dolar döviz girdisi olarak tamamlamış bulunmaktayız..** Ancak, geçen yıl özellikle son çeyrekte görülen duraklamanın içinde bulunduğumuz yıl Ortadoğu, Kuzey Afrika, Suriye ve Libya pazarlarıyla telafi edilebileceğini ümit ediyoruz. **Dünya un ticaretinde ki yakın rakibimiz, Kazakistan ise, son iki ay hariç 2012 yılını(Ocak-Ekim)**

döneminde 1,947 M/T un ihracatı ve 504 milyon dolar döviz girdisi olarak tamamlamıştır.

Un sektörümüzün buğday unu tebliği güncelleme çalışmaları, **AB ülkelerinde un sektörümüze yönelik standartlar ve uyum çalışmaları**, un, ekmek ve sağlıklı beslenmede çağdaş bulgular ve yöntemler, 10. Kalkınma Planı çerçevesinde gıda ve gıda güvenilirliği, **un sektöründe maliyet muhasebesi**, belgelendirme, kongremizde siz değerli konuklarımızı bilgilendireceğimiz konular olacaktır.

Başbakanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN 'ın ve Bakanımızın talimatları ile Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın ve Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün daha sağlıklı ekmek tüketimine yönelik olarak almış olduğu politika kararı neticesinde ekmekte yapılan değişikliklere Un Sektörümüzün uyumunu içeren değişikliklerin yapıldığı revize düzenleme, yeni "Un Tebliği", yakında Bakanlığımız tarafından yayımlanacaktır (Bakanlığımız tarafından yayımlanmış bulunmaktadır.)

Ekmek Tebliğinin yayımlandığı tarihten itibaren sektörümüzün herhangi bir uyum problemi yaşamadığı gibi yeni un tebliği ile Un Sanayisinden talep edilecek olan standartlara da yüksek teknolojik imkanlarımız sayesinde uyum sağlamada herhangi bir aksama yaşamayacağımızı belirtir beslenme çeşitliliğinin artırılması ve ekmek israfını önlemeye yönelik kalite standardizasyonu getirilen **yeni "Un Tebliği"nin** ülkemize hayırlı olmasını dileriz.

Değerli katılımcılar ;

Ürünümüz olan "**un**" ve nihai ürün olarak "**ekmek**" ile ilgili size kısa bir bilgi sunarak, sunuşumu kapatmak istiyorum. **Ekmek üretiminde kullanılan Un doğal vitamin ve mineral gibi çok önemli besin değerleri ile desteklenmekte** veya buğday'ın doğal yapısında bulunan lif, vitamin ve mineral açısından çok zengin olan kepek ve ruşeym ile zenginleştirilmekte, **dolayısıyla insanlar sağlıklı yaşamları için gerekli olan bir çok besin değerini ekmek tüketirken almaktadırlar.**

Biz, Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu olarak farklı ortamlarda gerek farkındalık çerçevesinde gerekse sosyal sorumluluk projeleri kapsamında ekmeğin beslenmemizdeki önemi, **una değer katma**, sağlıklı ekmek konularında uluslararası kuruluşların yanı sıra

Bakanlığımız, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı ve çeşitli üniversitelerden akademisyenler, diyetisyenler ve diğer sivil toplum kuruluşlarının katıldığı organizasyonlarda, **un'un ve dolayısıyla ekmeğin önemini** ve zenginleştirilmesini gündeme getirmiş ve bu toplumsal sorumluluğa sahip çıkmışızdır.

Başbakanımızın, halkımızın daha sağlıklı olan **“Tam Buğday Un’lu Ekmek”** tüketimine yönelik **“Ekmeğini ve Emeğini Korumu”** adı ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü tarafından çok başarılı bir şekilde organize edilen **“Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası”** başlangıç toplantısındaki çağrısını Federasyonumuz olarak kesinlikle destekliyor ve içindeki bileşenleri sayesinde çok yüksek bir besin değerine sahip olan **“Unun ve Ekmeğin”** insan sağlığına olan faydalarını anlatacak çalışmalarını sürdürmekte ve üzerimize düşen bu görevi gerek kongrelerimiz çerçevesinde gerekse önümüzdeki günlerde yapacağımız etkinliklerde yerine getirerek kamuoyunu aydınlatmayı planlıyoruz. Bu çerçevede de **23 Mart tarihinde** İstanbul Ceylan InterContinental Otelinde **“Ekmeğe iade-i itibar”** sağlamak amacıyla Beslenme Eğitimi ve Araştırma Vakfı ile birlikte düzenleyeceğimiz ve **“Diyette Sağlıklı Ekmek Yemek Gerek”** panelinde siz değerli üyelerimiz ve misafirlerimiz ile bir arada olmayı temenni ederek konuşmamı tamamlıyor **“Buğday, Un, İklim Değişikliği ve Yeni Trendler”** konulu kongre ve sergimizin tüm sektör paydaşlarımıza hayırlı olmasını diler başta, sponsorlarımıza ve siz değerli üye ve misafirlerimize ilgileriniz ve katkılarınızdan dolayı şahsım ve TUSAF yönetim kurulum adına sonsuz şükranlarımı sunuyorum.